

Hoe werkt evidence-based policing?

Congres Society of Evidence-based policing

Den Haag, 12 september 2023

samenvattend verslag

Henk Geveke: Wat heeft de samenleving nodig van de politieorganisatie?

Henk Geveke, (Korpsleiding Politie), opent het congres met een felicitatie aan de 1-jarige *Society of Evidence Based Policing (SEBP) Nederland*. Geveke pleit voor een politieorganisatie die regelmatig stil staat bij de vraag: wat heeft de samenleving van ons nodig? *“Deze manier van anticiperen en reflecteren op ons morele kompas is van belang om een nieuwe cultuur en nieuw leiderschap te ontwikkelen.”* Net als de SEBP is de korpsleiding overtuigd van het belang om in verbinding met de Politieacademie en andere kennisinstellingen samen te werken. *“Minder handelen op buikgevoel, meer op feiten en wetenschappelijke kennis. Dat draagt bij aan een effectieve politie.”*

Bruce O'Brien: Hoe kunnen we 'evidence-based' incorporeren in de politieorganisatie?

Bruce O'Brien, oprichter en directeur van het Evidence Based Policing Centre (EBPC) in Nieuw-Zeeland (NZ), bijt het spits af. Met plezier deelt hij de successen, leerpunten en kansen van EBP. In Nieuw-Zeeland heeft men als een van de eerste landen vanaf 2017 volop ingezet op EBP. Het doel wat ze daarbij voor ogen hadden was: de strategische besluitvorming bij operationele zaken kwalitatief ondersteunen. Daarbij moest men balanceren tussen de wendbaarheid van de operatie en de degelijkheid die academisch onderzoek vergt. Ook is er met veel aandacht gewerkt aan het leggen van contact met private partijen zoals Vodafone, waar specifieke data en kennis aanwezig is over specifieke criminaliteitsfenomenen gerelateerd aan telecommunicatie.

Nieuw-Zeeland heeft, net als Nederland, te maken met (zware) geweldsproblematiek, cybercriminaliteit, en drugscriminaliteit. Focus aanbrengen met training, specialistische inzet en investeren in het gebruik van de *crime-harm-index* hielp hen om effectiever resultaat te boeken bij interventies. Daarnaast pleit O'Brien voor het monitoren van politieregistraties die gaan over effecten en processen in plaats van (alleen) over de omvang van criminaliteit. Voor de beste aansluiting bij de doelgroep binnen de politie dient daarbij gebruik te worden gemaakt van een zo eenvoudig mogelijke leesbare weergave, met figuren en andere visualisaties. Ook is het belangrijk om regelmatig te reflecteren op de veiligheidsgevoelens van burgers en op hun mening over het functioneren van de politie, bijvoorbeeld met vragenlijsten. De belangrijkste doelstelling van de politie is namelijk de veiligheid waarborgen.

De tips die de Nieuw-Zeelandse chef meegeeft zijn:

- 1) Als je goed contact met de werkvloer wilt onderhouden, doe dan ook regelmatig onderzoek naar zaken die de collega's op de werkvloer dagelijks frustreren.
- 2) Maak een deugdelijke probleemanalyse voordat je start
- 3) Zorg voor een evaluatieplan
- 4) Wees zeker van beschikbare data om te onderzoeken
- 5) Neem je mensen mee in je onderzoek (zowel gemeenschappen als collega's) bijvoorbeeld door een adviesraad in te richten
- 6) Faciliteer leidinggevenden in het makkelijk operationeel toepasbaar maken van je adviezen
- 7) Zorg dat de politiek zich zo min mogelijk met de inhoud bemoeit.

O'Brien concludeert dat de politieorganisatie, dus ook in Nederland, EBP nodig heeft. *“Mensen, ook politiemensen en leidinggevenden overschatten veelal hun kwaliteit van besluitvorming. EBP geeft het meer objectieve kwaliteitslabel dat je nodig hebt.”*

Aiden Sidebottom: Wat is de impact van samenwerking tussen politie en academici?

Dr. Aiden Sidebottom komt vanuit het University College in London om te vertellen over zijn ervaringen. Zijn stokpaardje? POP: Probleem-georiënteerd politiewerk. *“Het gebeurt zo vaak dat alleen de vraag wordt gesteld: hoeveel aanhoudingen hebben jullie verricht? Terwijl de vraag zou moeten zijn: zorgden die aanhoudingen voor het verminderen van criminaliteit? Want dat is wat je wilt weten: zorgen onze inspanningen voor het terugdringen van veiligheidsproblematiek en daarmee de gevolgen ervan (de ernst/het leed dat door criminaliteit wordt toegebracht aan onze inwoners)?”*

Sidebottom hanteert hierbij de SARA-methode: Scannen, Analyseren, Reageren, Assessment maken. Wat gebeurt er? Waarom heeft het deze verschijningsvorm? Wat is de verstandigste reactie? En naderhand: heeft wat we gedaan hebben impact gehad? Het doel van deze werkwijze is om te komen tot een verbetering van de professionaliteit van het politiewerk.

Als voorbeeld van probleem-georiënteerd politiewerk noemt hij bijvoorbeeld *hotspot policing*. Die methode kun je niet generiek toepassen, omdat iedere categorisering van criminaliteit maatwerk behoeft. *“Je kunt bijvoorbeeld een hotspot hebben op het gebied van geweld met messen. Maar de casuïstiek rondom geweld met messen om 15.00 's middags is heel anders van aard dan die van 02.00 's nachts. Dus de oplossing die je nodig hebt vereist ook maatwerk.”*

Sidebottom en zijn team werkten samen met wijkagenten om elk van de hotspots nader te bekijken. Omdat er successen waren groeide ook het enthousiasme voor POP. *“We zagen bijvoorbeeld in een hotspot veel geweldsescalaties. Toen we deze zaken goed bestudeerden kwamen we erachter dat bij al die conflicten scooterrijders van bezorgdiensten betrokken waren. Wat bleek: het concentreerde zich voor een Mc Donalds. Door de COVID bestelden mensen meer eten maar het aantal parkeerplaatsen voor de bezorgscooters was gelijk gebleven, daardoor ontstonden er opstootjes onderling maar ook met voetgangers en andere weggebruikers. Door relevante partners samen te brengen (gemeente, Mc Donalds, bezorgdiensten) en afspraken te maken namen de meldingen significant af.”* De presentatie van Aiden Sidebottom kan je [hier](#) bekijken.

Ana Barros: Wat is het verband tussen intelligence-led policing en evidence-based policing?

Ana Barros voegde een interessant inzicht toe aan de dag. Als lector aan de Politieacademie weet zij alles over intelligence, een belangrijk begrip in de politieorganisatie. In haar betoog benoemt zij de relatie tussen (strategische) intelligence en EBP. *“Intelligence geeft inzicht welke strategieën verstandig zouden zijn om in te zetten.”* Daarbij wordt gebruik gemaakt van een stappenplan van scannen/inventariseren, analyseren, reageren en evalueren. Dat vraagt discipline: *“het betekent niks als het niet toegepast wordt.”* Met evidence-based policing wordt bekeken of keuzes voor strategieën aansluiten bij beoogde effect. Belangrijke overeenkomstige uitgangspunten zijn: 1) een systeembenadering, 2) het anticiperen op mogelijke effecten van interventies en 3) het belang van evalueren van de effecten van acties/interventies, waarmee tijdig aanpassingen mogelijk zijn.

Barros wijst op het gevaar dat interventies soms kunnen leiden tot een onverwacht effect. Bijvoorbeeld zoals is gebeurd bij het opleggen van het verbod op het lidmaatschap van bepaalde motorclubs. Als gevolg lieten leden hun motorclubshesjes thuis en gebruikten een andere clubnaam. Het verbod leidde juist tot méér leden bij motorclubs. Ze benadrukt daarnaast dat het ‘Enigma-effect’ (naar het ontdekken van de enigmacode door de geallieerden in WOII, waarbij zij de keuze moesten maken tussen niet ingrijpen of wel ingrijpen maar de informatiepositie verliezen) nog steeds van belang is!

De lector pleit voor het écht willen ‘snappen’ hoe het in elkaar zit. Zij pleit voor het belang om het systeem te begrijpen als één geheel. *“Het nadeel van een puur datagedreven benadering is dat je de misvatting kunt hebben dat correlatie ook causatie is.”* Barros roept vooral analisten op om in de politieorganisatie een stevige positie in te nemen. Zij kunnen anticiperen op ontwikkelingen en daarmee de denkwijze van criminelen begrijpen. Het gebruik van intelligence om mogelijke (ongewenste) effecten te voorzien is te vatten onder het begrip ‘anticiperende intelligence’.

Mooie maatschappelijk verankerde praktijkvoorbeelden

Bas Boing (Politieacademie): de aanpak van etnisch profileren door de politie

Door de politie aan de kant worden gezet op basis van uiterlijk/ethniciteit kan ongemak/schaamte veroorzaken en het vertrouwen van de burger beschadigen, waar uiteindelijk ook de legitimiteit van de politie onder lijdt. Boing onderzoekt hoe VR-technologie ingezet kan worden als leermiddel tegen etnisch profileren. *“Politiemensen overschatten vaak hun eigen professionaliteit, we denken dat we geen bias hebben. Maar, politiemensen willen ook graag leren. Het mooie van VR is dat het hierop inspeelt. Je ziet direct resultaat in de hyperrealistische trainingsomgeving. Dat helpt om de kwaliteit van het werk te verbeteren.”*

Stijn Ruiter (NSCR): ‘what works’?

Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving [[heeft een onderzoeksprogramma met de titel ‘Evidence-based policing: what works?’. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de EMMIE-methode, ontwikkeld door Johnson, Tilley, and Bowers(2015):

Effect; heeft het effect?

Mechanisme; hoe komt dat dan?

Moderator/context; wat was de context?

Implementatie; hoe is de aanpak of interventie geïmplementeerd?

Economische impact; wat zijn de kosten (in relatie tot de effectiviteit)?

Die methode passen Ruiter en zijn collega’s toe op vragen die de politieorganisatie direct raken, zoals:

- Wat is het effect van politie-surveillance op de reactietijd tov strategisch positioneren.
- Zijn gepersonaliseerde IBT-trainingen effectief?
- Welk effect hebben alternatieve afdoeningen ten opzichte van strafrechtelijke?
- Welke verschillen in het aangifteproces zijn systematisch en waarom?
- Wat zijn de effecten van een civiel verbod op OMG’s?

Conclusie

Na deze inspirerende dag kunnen we de volgende conclusie trekken: het is erg belangrijk dat wetenschap en de politiepraktijk samen optrekken, want het vergroot de kwaliteit van politiewerk en doet daarmee recht aan de legitimiteit van de politieorganisatie, nu en in de toekomst.